

Zakon o hrvatskom državljanstvu - NN 138/2021

Važeći od: 01.01.2022.

Poglavlja

- I. Opće odredbe
- II. Stjecanje državljanstva
- III. Prestanak državljanstva
- IV. Postupovne odredbe
- V. Prijelazne i zaključne odredbe

Tekst

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se hrvatsko državljanstvo, pretpostavke za njegovo stjecanje i prestanak.

Članak 2.

Državljanin Republike Hrvatske koji ima i strano državljanstvo, smatra se pred tijelima državne vlasti Republike Hrvatske isključivo hrvatskim državljaninom.

II. STJECANJE DRŽAVLJANSTVA

Članak 3.

Hrvatsko državljanstvo stječe se:

1. podrijetlom;
2. rođenjem na području Republike Hrvatske;
3. prirođenjem;
4. po međunarodnim ugovorima.

Članak 4.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo dijete:

1. čija su oba roditelja u trenutku njegova rođenja hrvatski državljani;

www.odvjetnistvo-ljubic.com

2. čiji je jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta hrvatski državljanin, a dijete je rođeno u Republici Hrvatskoj;

3. stranog državljanstva ili bez državljanstva kojeg su prema odredbama posebnog zakona posvojili hrvatski državljani.

Članak 5.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo osoba rođena u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, ako do navršene 21. godine života bude prijavljena u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske u inozemstvu ili u matičnom uredu u Republici Hrvatskoj radi upisa u evidenciju kao hrvatski državljanin.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo i osoba starija od 21. godine života, rođena u inozemstvu čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, ako u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnese zahtjev za upis u evidenciju hrvatskih državljana, a Ministarstvo unutarnjih poslova prethodno utvrdi da ne postoje zapreke iz članka 8. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

Osoba rođena u inozemstvu, čiji je jedan roditelj u trenutku njezina rođenja hrvatski državljanin, a ne udovoljava pretpostavci iz stavka

1. ovoga članka, stječe hrvatsko državljanstvo ako bi ostala bez državljanstva.

Članak 6.

Podrijetlom stječe hrvatsko državljanstvo dijete koje je rođeno u inozemstvu a nema prijavljeno prebivalište i ne živi u Republici Hrvatskoj, ako jedan od roditelja koji je hrvatski državljanin da pisanu izjavu da se dijete smatra hrvatski državljaninom a drugi roditelj je stranog državljanstva ali ne one države u kojoj je dijete rođeno, i ne protivi se takvoj izjavi. Takvo se dijete smatra hrvatskim državljaninom od trenutka rođenja.

Članak 7.

Hrvatsko državljanstvo stječe dijete koje je rođeno ili nađeno na području Republike Hrvatske, ako su mu oba roditelja nepoznata ili su nepoznatog državljanstva ili su bez državljanstva. Djetetu će prestati hrvatsko državljanstvo ako se do navršene 14. godine njegova života utvrdi da su mu oba roditelja strani državljani.

Članak 8.

Prirođenjem može steći hrvatsko državljanstvo stranac koji je podnio zahtjev za primanje u hrvatsko državljanstvo ako udovoljava ovim pretpostavkama:

1. da je navršio 18 godina života;
2. da ima otpust iz stranog državljanstva ili da podnese dokaz da će otpust dobiti ako bude primljen u hrvatsko državljanstvo;
3. da živi u Republici Hrvatskoj s prijavljenim boravkom 8 godina neprekidno do podnošenja zahtjeva i ima odobren status stranca na stalnom boravku;
4. da poznaje hrvatski jezik i latinično pismo, hrvatsku kulturu i društveno uređenje;

5. da poštuje pravni poredak Republike Hrvatske, da je podmirio dospjela javna davanja te da ne postoje sigurnosne zapreke za njegov primitak u hrvatsko državljanstvo.

Smatrat će se da je udovoljeno pretpostavci iz točke 2. stavka 1. ovoga članka, ako je zahtjev podnijela osoba koja je bez državljanstva ili koja će ga prema zakonu zemlje čiji je državljanin izgubiti samim prirođenjem.

Ako strana država ne dopušta otpust ili za otpust postavlja pretpostavke kojima se ne može udovoljiti, dovoljna je izjava osobe koja je podnijela zahtjev da se pod pretpostavkom stjecanja hrvatskog državljanstva odriče stranog državljanstva.

Članak 8.a

Ispunjenje pretpostavke iz stavka 1. točke 4. ovoga članka, utvrđuje se provjerom poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, kulture i društvenog uređenja.

Osobe starije od 60 godina ne moraju ispunjavati pretpostavke iz stavka 1. točke 4. ovoga članka.

Strancu koji je podnio zahtjev za primitak u hrvatsko državljanstvo, a u trenutku podnošenja zahtjeva nema otpust iz stranog državljanstva ili nema dokaz da će otpust dobiti ako bude primljen u hrvatsko državljanstvo, može se izdati zajamčenje primitka u hrvatsko državljanstvo ako udovoljava ostalim pretpostavkama iz članka 8., stavka 1., ovoga zakona.

Zajamčenje se izdaje s rokom važenja od dvije godine.

Članak 9.

Osoba koja je rođena na području Republike Hrvatske i živi u Republici Hrvatskoj te ima odobren stalni boravak, može prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona.

Članak 10.

Stranac koji je u braku s hrvatskim državljaninom i kojem je odobren stalni boravak i živi na području Republike Hrvatske, može prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 1-4. ovoga zakona.

Članak 11.

Iseljenik i njegovi potomci mogu prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljavaju pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 2. - 4. ovoga Zakona.

Stranac koji je u braku s osobom iz stavka 1. ovoga članka može steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 2. - 4. ovoga Zakona.

Iseljenik iz stavka 1. ovoga članka je osoba koja se prije 8. listopada 1991. godine iselila s područja Republike Hrvatske u namjeri da u inozemstvu stalno živi.

Iznimno, iseljenik iz stavka 1. ovoga članka je i pripadnik hrvatskog naroda koji se iselio s prostora u sastavu bivših država u kojima se, u vrijeme iseljenja, nalazilo i područje današnje Republike Hrvatske.

Iseljenikom se ne smatra osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske na temelju međunarodnog ugovora ili se odrekla hrvatskog državljanstva, osoba koja je promijenila prebivalište u druge države koje su u to vrijeme bile u sastavu državne zajednice kojoj je pripadala i Republika

www.odvjetnistvo-ljubic.com

Hrvatska te osoba koja je iselila s područja Republike Hrvatske, a nije imala bivše hrvatsko republičko državljanstvo, odnosno zavičajnost na području Republike Hrvatske.

Članak 12.

Stranac čije bi primanje u hrvatsko državljanstvo predstavljalo interes za Republiku Hrvatsku, može prirođenjem steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točkaka 1-4. ovoga zakona.

Hrvatsko državljanstvo može steći i bračni drug osobe iz stavka 1. ovoga članka koja je stekla hrvatsko državljanstvo, iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točkaka 1-4. ovoga zakona, ako godinu dana živi u Republici Hrvatskoj s odobrenim boravkom.

Na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova, nadležno ministarstvo odnosno središnji državni ured daje obrazloženo mišljenje iz kojeg nedvojbeno proizlazi postojanje interesa Republike Hrvatske za primitak u hrvatsko državljanstvo stranca iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 13.

Prirođenjem stječe hrvatsko državljanstvo maloljetno dijete:

1. ako oba roditelja stječu državljanstvo prirođenjem, ili
2. ako prirođenjem stječe državljanstvo samo jedan od roditelja, a dijete živi u Republici Hrvatskoj i ima odobren stalni boravak, ili
3. ako jedan od roditelja stječe državljanstvo prirođenjem na temelju članka 11. stavka 1. ili članka 16. ovoga Zakona, ili
4. ako prirođenjem stječe državljanstvo samo jedan od roditelja, drugi je bez državljanstva ili nepoznatog državljanstva, a dijete živi u inozemstvu.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva za maloljetno dijete podnosi jedan od roditelja uz pisanu suglasnost drugog roditelja ili skrbnik djeteta.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zahtjev može samostalno podnijeti jedan od roditelja:

- ako je drugi roditelj umro ili je proglašen umrlim,
- ako je drugi roditelj lišen poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na odlučivanje o statusnim pitanjima djeteta,
- ako na temelju sudske odluke samostalno ostvaruje roditeljsku skrb u cijelosti ili u tom dijelu odnosno ako drugom roditelju miruje ostvarivanje roditeljske skrbi na temelju sudske odluke,
- ako je drugom roditelju nepoznato boravište.

U slučaju iz stavka 3. podstavka 4. ovoga članka zahtjev se može podnijeti samo uz prethodnu suglasnost nadležnog centra za socijalnu skrb.

Članak 14.

Brisan

Članak 15.

Hrvatski državljanin koji je tražio i ishodio otpust iz hrvatskog državljanstva radi stjecanja kojeg stranog državljanstva, što mu je kao pretpostavka za obavljanje kakvog poziva ili djelatnosti postavila strana država u kojoj ima prebivalište, može ponovo steći hrvatsko državljanstvo iako ne udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točaka 1.-4. ovoga zakona te živi u Republici Hrvatskoj i ima odobren boravak.

Članak 16.

Pripadnik hrvatskog naroda koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, može steći hrvatsko državljanstvo ako udovoljava pretpostavkama iz članka 8. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

Pripadnost hrvatskom narodu utvrđuje se ranijim deklariranjem te pripadnosti u pravnom prometu, navođenjem te pripadnosti u pojedinim javnim ispravama, zaštitom prava i promicanjem interesa hrvatskog naroda i aktivnim sudjelovanjem u hrvatskim kulturnim, znanstvenim i sportskim udrugama u inozemstvu.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dokaze o pripadnosti hrvatskom narodu ne mora priložiti osoba za čije je roditelje nesporno utvrđena pripadnost hrvatskom narodu.

III. PRESTANAK DRŽAVLJANSTVA

Članak 17.

Hrvatsko državljanstvo prestaje:

1. otpustom;
2. odricanjem;
3. po međunarodnim ugovorima.

Članak 18.

Otpust iz hrvatskog državljanstva može se dati osobi koja je podnijela zahtjev za otpust i udovoljava ovim pretpostavkama:

1. da je navršila 18 godina života;
2. da nema smetnji glede vojne obveze;
3. da je podmirila dužne poreze, takse i druge javne dadžbine te obveze prema pravnim i fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj, za koje postoji izvršni naslov;
4. da je pravno uredila imovinske obveze iz bračnog odnosa i odnosa roditelja i djece prema hrvatskim državljanima i prema osobama koje ostaju živjeti u Republici Hrvatskoj ;
5. da ima strano državljanstvo ili da je dokazala da će biti primljena u strano državljanstvo.

Otpust iz hrvatskog državljanstva ne može dobiti osoba protiv koje se u Republici Hrvatskoj vodi kazneni postupak zbog djela koje se goni po službenoj dužnosti ili ako je u Republici Hrvatskoj osuđena na kaznu zatvora dok tu kaznu ne izdrži.

Članak 19.

Rješenje o otpustu iz hrvatskog državljanstva ukinut će se na zahtjev osobe koja je dobila otpust ako ona u roku od tri godine nije stekla strano državljanstvo, a o tome je u roku od naredne tri godine obavijestila diplomatsku misiju ili konzularni ured Republike Hrvatske u inozemstvu ili neposredno tijelo nadležno za donošenje rješenja o otpustu.

Članak 20.

Djetetu do navršene 18. godine života prestaje otpustom hrvatsko državljanstvo:

1. na zahtjev oba roditelja kojima je hrvatsko državljanstvo prestalo otpustom, ili
2. ako je hrvatsko državljanstvo prestalo na način iz točke 1. ovoga stavka jednom od roditelja, a drugi roditelj je strani državljanin, ili
3. ako je hrvatsko državljanstvo prestalo na način iz točke 1. ovoga stavka jednom od roditelja, a drugi roditelj koji je hrvatski državljanin da pisanu suglasnost za otpust djeteta iz hrvatskog državljanstva.

Dijete do navršene 18. godine života, posvojeno od stranih državljana, otpustit će se iz hrvatskog državljanstva na zahtjev posvojitelja.

Članak 21.

Punoljetni hrvatski državljanin koji ima prebivalište u inozemstvu, a ima i strano državljanstvo, može se odreći hrvatskog državljanstva. Osoba koja se kao punoljetna odrekla hrvatskog državljanstva ne može ponovno steći hrvatsko državljanstvo.

Članak 22.

Djetetu do navršene 18. godine života prestaje odricanjem hrvatsko državljanstvo:

1. na zahtjev roditelja kojima je hrvatsko državljanstvo prestalo odricanjem; ili
2. ako je hrvatsko državljanstvo prestalo na taj način jednom od roditelja, a drugi roditelj je strani državljanin.

Djetetu do navršene 18. godine života, posvojenom od stranih državljana, prestat će hrvatsko državljanstvo odricanjem na zahtjev posvojitelja.

Članak 23.

Osoba kojoj je kao maloljetnoj prestalo hrvatsko državljanstvo prema članku 20. ili 22. ovoga zakona, stječe ponovno hrvatsko državljanstvo ako najmanje jednu godinu neprekidno boravi na području Republike Hrvatske i ako da pisanu izjavu da se smatra hrvatskim državljaninom.

IV. POSTUPOVNE ODREDBE

www.odvjetnistvo-ljubic.com

Članak 24.

Osobe koje su hrvatsko državljanstvo stekle podrijetlom ili rođenjem na području Republike Hrvatske u evidenciju o državljanstvu upisuju se prilikom upisa u maticu rođenih. Zahtjev za upis u evidenciju može se podnijeti i putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske u inozemstvu.

Poslove stjecanja hrvatskog državljanstva podrijetlom i rođenjem na području Republike Hrvatske obavlja nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na stjecanje hrvatskog državljanstva.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, za prestanak hrvatskog državljanstva i za utvrđivanje hrvatskog državljanstva podnosi se osobno u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, prema mjestu odobrenog privremenog odnosno stalnog boravka.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako se radi o osobi s invaliditetom, zahtjev iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti putem zakonskog zastupnika ili ovlaštenog opunomoćenika.

Zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem, za prestanak hrvatskog državljanstva i za utvrđivanje hrvatskog državljanstva može se podnijeti i putem diplomatske misije ili konzularnog ureda Republike Hrvatske u inozemstvu.

Članak 24.a

Osobe koje su hrvatsko državljanstvo stekle podrijetlom smatraju se hrvatskim državljanima od trenutka rođenja. Prirođenjem hrvatsko državljanstvo stječe se danom uručenja rješenja o primitku u hrvatsko državljanstvo.

Hrvatsko državljanstvo stečeno na temelju dane izjave stječe se danom davanja izjave.

Otpustom hrvatsko državljanstvo prestaje danom uručenja rješenja o otpustu iz hrvatskog državljanstva. Odricanjem hrvatsko državljanstvo prestaje danom davanja izjave o odricanju hrvatskog državljanstva.

Članak 24b.

Osoba koja stječe hrvatsko državljanstvo prirođenjem daje svečanu prisegu.

Tekst svečane prisege glasi: »Prisežem svojom čašću da ću se kao hrvatski državljanin/državljanica pridržavati Ustava i zakona te poštivati pravni poredak, kulturu i običaje u Republici Hrvatskoj.

Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom propisuje način i postupak davanja svečane prisege.

Članak 25.

Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja poslove u svezi sa stjecanjem hrvatskog državljanstva prirođenjem i po međunarodnim ugovorima te poslove u svezi s prestankom hrvatskog državljanstva.

Članak 26.

Ministarstvo unutarnjih poslova odbit će zahtjev za stjecanje ili za prestanak državljanstva ako nisu ispunjene pretpostavke, osim ako je to ovim zakonom drugačije uređeno.

Ministarstvo unutarnjih poslova može odbiti zahtjev za stjecanje ili za prestanak državljanstva iako su ispunjene pretpostavke, ako ocijeni da postoje razlozi od interesa za Republiku Hrvatsku zbog kojih se zahtjev za stjecanje ili za prestanak državljanstva treba odbiti.

U obrazloženju rješenja o odbijanju zahtjeva za stjecanje državljanstva ne moraju biti navedeni razlozi za odbijanje zahtjeva.

Članak 27.

O hrvatskom državljanstvu vodi se evidencija. Evidenciju o državljanstvu vodi matični ured.

Osobe rođene u Republici Hrvatskoj upisuju se u evidenciju o državljanstvu koju vodi matični ured prema mjestu rođenja te osobe.

Osobe rođene u inozemstvu upisuju se u evidenciju o državljanstvu koju vodi matični ured prema mjestu prebivališta osobe koja podnosi zahtjev za stjecanje hrvatskog državljanstva.

U središnju evidenciju upisuju se osobe koje stječu hrvatsko državljanstvo na temelju odredaba ovoga Zakona, a nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Središnju evidenciju vodi tijelo nadležno za poslove opće uprave u Gradu Zagrebu.

Ispravci podataka u evidenciji o hrvatskom državljanstvu mogu se izvršiti samo na temelju rješenja nadležnog tijela koje je odredilo upis u knjigu državljana.

Članak 28.

Domovnica je javna isprava kojom se dokazuje hrvatsko državljanstvo, a izdaje je matični ured.

Članak 29.

Hrvatsko državljanstvo se dokazuje važećom osobnom iskaznicom, vojnom iskaznicom ili putovnicom.

Hrvatski državljanin koji nema ni jednu od isprava iz stavka 1. ovoga članka dokazuje hrvatsko državljanstvo domovnicom koju, na temelju evidencije o državljanstvu, izdaje matični ured.

Članak 30.

Hrvatskim državljaninom smatra se osoba koja je to svojstvo stekla po propisima važećim do dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Hrvatskim državljaninom smatra se pripadnik hrvatskog naroda koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nema hrvatsko državljanstvo, a na dotični dan ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ako da pisanu izjavu da se smatra hrvatskim državljaninom.

Hrvatskim državljaninom smatra se i osoba koja je upisana u evidenciju o državljanstvu u periodu od 1. ožujka 1978. do 8. listopada 1991., a izdana mu je javna isprava kojom se dokazuje hrvatsko državljanstvo.

Pisana izjava iz stavka 2. ovoga članka predaje se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji općine na čijem području osoba ima prebivalište.

Utvrđivanje pretpostavki iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja policijska uprava odnosno policijska postaja. Ako utvrdi da su ispunjene sve pretpostavke naložit će upis u evidenciju o državljanstvu bez donošenja pisanog rješenja. Ako utvrdi da nisu ispunjene sve pretpostavke odbit će zahtjev rješenjem.

Članak 30.a

Na prijedlog ministarstva nadležnog za hrvatske branitelje, hrvatskim državljaninom s danom 8. listopada 1991. smatra se nestali i smrtno stradali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji nema upis u evidenciju hrvatskih državljana.

Hrvatskim državljaninom smatra se i osoba rođena u razdoblju od 8. siječnja 1977. do 8. listopada 1991., kojoj su u trenutku rođenja oba roditelja imala hrvatsko državljanstvo, ali joj je u evidenciji o državljanstvu upisano drugo državljanstvo, ako u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnese zahtjev za utvrđivanje hrvatskog državljanstva.

V. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 31.

Obrasce o vođenju evidencije o državljanstvu, sadržaju domovnice i načinu vođenja evidencije propisuje ministar unutarnjih poslova. Ministar unutarnjih poslova utvrđuje cijenu koštanja obrasca domovnice koju snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 32.

Smetnje za otpust iz državljanstva glede vojne obveze (članak 18. stavak 1. točka 2.) propisuje ministar obrane uz prethodno pribavljenu suglasnost ministra unutarnjih poslova.

Članak 33.

Propisi u smislu odredbi članaka 31. i 32. ovoga zakona donijet će se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 34.

Podaci u evidencijama o državljanstvu prema članku 4. stavku 2. i članku 20. stavku 2. ovoga zakona službena su tajna.

Članak 35.

Postupci pokrenuti temeljem Zakona o državljanstvu Socijalističke Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 32/77) dovršit će se prema odredbama ovoga zakona.

Članak 36.

Nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju tog Zakona provode ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i ministarstvo nadležno za upravu.

Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nadzire provedbu odredbi koje se odnose na stjecanje hrvatskog državljanstva prirođenjem i po međunarodnim ugovorima te prestanak hrvatskog državljanstva.

Ministarstvo nadležno za upravu nadzire provedbu odredbi koje se odnose na stjecanje hrvatskog državljanstva podrijetlom i rođenjem na području Republike Hrvatske.

Članak 37.

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o državljanstvu Socijalističke Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 32/77).

Do donošenja propisa iz članka 31. ovoga zakona primjenjivat će se Pravilnik o načinu vođenja evidencije, obrascu za vođenje evidencije i obrascu uvjerenja o državljanstvu ("Narodne novine", br. 7/78. 42/81).

Članak 38.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".